

*Ищенко Ю. І.,
аспірант кафедри теорії та
історії держави і права,
ВНЗ «Університет економіки
та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: ishchenkoyi@krok.edu.ua*

ЕКОЛОГІЧНИЙ ТЕРОРИЗМ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ ПРОТИ УКРАЇНИ – НОВА ЗАГРОЗА БЕЗПЕКИ ДЛЯ ЦИВІЛІЗАЦІЇ ЛЮДСТВА

У контексті попередніх виступів, і обговорень на засіданні нашого круглого столу слід зауважити, що характерною ознакою сучасної епохи стало активне використання насильництва для розв'язання нових епох та вже існуючих конфліктів і протиріч. Тероризм й арсенал всіх його форм та видів, як один із ефективних небезпечно-кримінальних методів досягнення певних політичних (геополітичних) та інших цілей, перетворюється на один із поширених культивованих у сьогоденні викликів основ конституційного ладу, громадської і національної безпеки. Доречно акцентувати увагу у даному сенсі, що масштабність наслідків, зокрема такого виду як екологічний тероризм, виходить далеко за межі однієї держави, це жахлива загроза безпеки життя людства у цілому. Непередбачуваність даного виду екологічної агресії є однією з особливостей сучасних реалій, терористичні акти на території однієї країни не проходять осторонь, а завдають пряму чи опосередковану шкоду жителям інших держав.

Специфічною, показовою особливістю тероризму в сучасних умовах, є динамізм його зростання на фоні особливого цинізму, кровавої жорстокості, садизму їх здійснення. Безневинними жертвами тероризму найчастіше стають прості люди, і що найстрашніше – діти, майбутнє людства у світовій цивілізаційній спільноті, що не мають ніякого відношення до даних негативних кримінального спрямування процесів. Маркером терористичної зухвалості є знецінення людського життя, як одного з основних чинників земних цінностей, з метою масового негативного впливу на свідомість суспільства, щоб посягти паніку і паралізуючий жах, викликати зневіру у здатності держави контролювати ситуацію, зруйнувати демократичні усті суспільного життя.

Тривожними симптомами світової небезпеки стають використання терористами нетрадиційних засобів кримінального насильницького впливу на

людське середовище, того чи іншого регіону світу.

Зокрема звертає на себе увагу, небезпечно кримінальна тенденція цільових установок і орієнтацій терористів на вчинення терористичних актів з використанням найбільш небезпечних видів тероризму, масованого масштабного ураження територій і частин світу.

Сучасний тероризм, окреслений процесами глобалізації, значними протиріччями і викликами сучасних глобалізаційних етапів розвитку, тісно переплітається у взаємозв'язку зі світовою економічною кризою, реальними векторами зрощення кримінального тероризму з політичним, національним і релігійним.

У реаліях сьогодення, повномасштабної кровавої війни проти України, розв'язаної російським імперіалізмом, при показній політиці «співчуття і розуміння», сповідування подвійних стандартів та імпотентності помислів і дій ряду керівників ключових держав світу, цілковитої неспроможності ООН, породжують безнаказаність, сіють вседозволеність різного роду політичними авантюристам, нелюдам і збоченцям путінського пошибу. Перед усією світовою спільнотою досить гостро, несучи терористичні виклики, постають різнопланові проблеми зумисного забруднення навколишнього природного середовища, зумисні спеціально направлені впливи на кліматичний стан, цілеспрямоване поширення епідемій, епізоотій, пандемій, радіаційного і хімічного забруднення, що є зброєю можливого ураження і є ніщо інше, як екологічний тероризм.

Він як окремий високотехнологічний вид являє собою потенційну світову небезпеку для всього людства, аніж інші різновиди. Приводить до важких жаклих наслідків у планетарному розмірі, зближаючи непридатними для існування людства значні природні середовища світу на сотні років. Екологічний тероризм несе за собою тяжкі жакливі наслідки, перш за все, екологічного спрямування, забруднення територій, водойм, атмосферного простору, ґрунтового покриву, зумисне спричинення масштабних лісових пожеж.

Єдиного, уніфікованого визначення екологічного тероризму у нормативно-правових актах не має. У наукових колах є різні підходи і бачення цього негативного явища, точаться гострі дискусії. Але, на нашу думку, чи може бути всеохоплююча, точна дефініція?

Тільки так і не інакше. Питання дискусійне. У переважній більшості визначення понять того чи іншого визначення важливо окреслення базових розумінь, характеристик основних ознак і обов'язкових умов, екологічного тероризму. Розуміти загрозу чи застосування руйнації навколишнього середовища, не реалізуючи відповідну мету злочинного насильства.

Ряд таких елементів та дефініцій є у законодавчих базах європейського співтовариства і США.

Потрібно акцентувати, що у сьогоднішніх реаліях, екологічні терористичні

виклики набувають особливої небезпеки, своїм наповненням на екологічно-небезпечні середовища, атомні електростанції, хімічні структури та інші, що мають надзвичайну масштабну шкідливість. У тому числі і для світової екології.

Екологічний вимір терористичного спрямування має також російська війна проти України. Наслідками є руйнація ґрунтів, знищення навколишнього середовища, біосфери, і самого українського співтовариства. Російський неолібералізм знищує екосистему України і не тільки, наслідки цього «варварства» несуть свої негативні впливи, перш за все, для Європи і у цілому для всього світу.

За приблизними підрахунками управління екологічного контролю Міндовкілля, сума збитків України по земельних, водних ресурсах та атмосферному довкіллю становить близько одного (1 трлн. 900 млрд.) грн.

Ворог замінував більше 174 тис.кв.км. української землі і продовжує свою злочинну діяльність. Демократичні сили світу повинні зробити все, щоб зберегти нашу планету.

Міжнародний кримінальний суд за підлив російськими екстремістами дамби Каховської гідроелектростанції, що має тяжкі негативні наслідки планетарного масштабу, повинен чітко проявити свою принципову позицію. Реакція повинна бути негайною, а не розтягуватися на десятиріччя. За найменшими підрахунками, сума прямих збитків сягає більше двох мільярдів доларів. Але поставимо риторичне питання, чи може масштабна планетарна катастрофа вимірюватися тільки у фінансовому еквіваленті?

Це російський екоцид проти України та світу, і за це повинна бути кримінальна відповідальність.

В цілому слід акцентувати увагу, у контексті окресленого, що російський військовий тероризм екологічного спрямування проти України є безпрецедентним забрудненням територій, третина українських лісів і більше 20% природоохоронних угідь України вже розорені в ході війни, 35% біорізноманіття Європи, до яких дотична Україна у катастрофічному стані, збитки екосистем приблизно оцінюються більше 60 мільярдів доларів. Повинна бути спільна стратегія всього світу – відстеження, реєстрації, витрат і збитків усіх екологічних злочинів і пряма конкретна відповідальність.

Екологічна безпека повинна бути життєво важливим пріоритетом економічного і соціального розвитку світу на фундаментах світової демократії і миру.

Список використаних джерел:

1. Єгор Браїлян. Екологічний тероризм кремля знищує українське довкілля. АрміяInform URL: <https://armyinform.com.ua/2023/02/06/ekologichnyj-teroryzm-kremlya-znyshhuye-ukrayinske-dovkillya> (дата звернення: 06.10.2024р.)